

# Khu Đề xuất VH-LS Hoa Lư

**Tên khác:**

Không có

**Tỉnh:**

Ninh Bình

**Diện tích:**

5.624 ha

**Toạ độ:**

20°12' - 20°20' N, 105°52' - 105°57' E

**Vùng sinh thái nông nghiệp:**

Đồng bằng Sông Hồng

**Có quyết định của Chính phủ:**

Chưa

**Đã thành lập Ban Quản lý:**

Có

**Đã được xây dựng kế hoạch đầu tư:**

Có

**Đáp ứng các tiêu chí của VCF:**

A, C

**Đáp ứng các tiêu chí xã hội:**

Không

**Báo cáo đánh giá nhu cầu bảo tồn:**

Không

**Kế hoạch quản lý:**

Không

**Đánh giá công cụ theo dõi:**

Không

**Có bản đồ vùng:**

Không

## Lịch sử hình thành

Hoa Lư chưa có trong bất cứ quyết định nào của Chính phủ về hệ thống rừng đặc dụng. Tuy nhiên, ngày 19/05/1995, Bộ Lâm nghiệp cũ đã giao nhiệm vụ cho Viện Điều tra Quy hoạch Rừng xây dựng dự án đầu tư cho Hoa Lư. Dự án đầu tư này đã xuất bản tháng 10 năm 1995 và được Bộ Lâm nghiệp thẩm định dự án khả thi Khu rừng Văn hoá, Lịch sử, Môi trường Hoa Lư tỉnh Ninh Bình theo Quyết định số 126/NN-KH.CV, ngày 15/01/1996, và UBND tỉnh Ninh Bình đã phê duyệt kế hoạch đầu tư, thành lập Ban quản lý khu văn hóa lịch sử theo Quyết định số 432/QĐ-UB, ngày 29/03/1996 (Chi cục Kiểm lâm Ninh Bình, 2000).

Cùng với việc thành lập Khu BTTN Vân Long năm 2001 (xem phiếu thông tin Vân Long), một ban quản lý chung đã được thành lập chịu trách nhiệm quản lý cả hai khu vực. Hiện tại, có 3 cán bộ chịu trách nhiệm quản lý khu vực Hoa Lư (Đặng Xuân Tài, Giám đốc khu bảo tồn thiên nhiên Vân Long, 2003).

Hoa Lư có trong danh lục các khu rừng đặc dụng Việt Nam đến năm 2010 được xây dựng bởi Cục Kiểm lâm - Bộ NN&PTNT với diện tích 5.624 ha (Cục Kiểm lâm, 2003), danh lục này hiện vẫn chưa được Chính phủ phê duyệt.

## Địa hình và thủy văn

Khu văn hóa lịch sử Hoa Lư thuộc các xã Ninh Hải, Trường Yên, Ninh Xuân, Ninh Hoà và Ninh Nhất, huyện Hoa Lư. Địa hình của khu văn hóa lịch sử này điển hình là một vùng cát-tơ đá vôi trồi lên giữa vùng đồng bằng ven biển tương đối bằng phẳng của Miền Bắc Việt Nam. Vùng đá vôi nổi lên này nằm xen kẽ với hàng loạt các khe suối có nước thường xuyên và các thung lũng ngập nước theo mùa. Độ cao tuyệt đối của vùng từ 10 đến 281 m.

## Đa dạng sinh học

Thảm thực vật tự nhiên ở Hoa Lư là rừng trên núi đá vôi và rừng thường xanh trên đất thấp ở các thung lũng đan xen giữa các vùng đá vôi. Tuy nhiên, thảm thực vật này đã trải qua một thời kỳ dài chịu ảnh hưởng nặng nề do những tác động của con người. Kết quả là, tất cả những vùng đất thấp ở các thung lũng, nơi có thể canh tác nông nghiệp đã bị phát quang, trên các vùng núi đá vôi chỉ còn lại các cây bụi, cỏ và dây leo, hầu như không còn một cây gỗ lớn nào tồn tại. Toàn bộ diện tích ở khu vực này không còn rừng nguyên sinh (Anon. 2000).

Theo kết quả điều tra của Viện Điều tra Quy hoạch Rừng (FIPI) và Chi cục Kiểm lâm Ninh Bình trong các năm 1999-2000, tổng số có 577 loài thực vật bậc cao có mặt đã được ghi nhận. Tính đa dạng của hệ thực vật

ở Hoa Lư thấp hơn rất nhiều so với Vườn Quốc gia Cúc Phương ngay gần đó do diện tích của Hoa Lư nhỏ hơn nhiều, độ cao tuyệt đối thấp hơn và tình trạng suy thoái quá nặng nề của các sinh cảnh tại đây. Tuy nhiên, cũng có 10 loài thực vật quý hiếm được ghi trong *Sách Đỏ Việt Nam* đã ghi nhận trong thời gian điều tra trong đó có Tuế đá với *Cycas balansae* và *Stemona saxorum* (Anon. 2000).

Có rất ít thông tin về khu hệ động vật ở Hoa Lư. Do diện tích khu vực nhỏ, các sinh cảnh tự nhiên suy thoái và mật độ dân số quá cao, có thể phỏng đoán là tính đa dạng của khu hệ thú và chim ở đây rất thấp. Tuy nhiên, vùng này cũng có thể là nơi sống của quần thể một số loài quan trọng cho công tác bảo tồn, đáng chú ý nhất là loài Voọc quần đùi trắng *Trachypithecus delacourii*. Nadler (1996) cho rằng có 10-15 cá thể của loài linh trưởng đặc hữu đang bị đe dọa tuyệt chủng trên toàn cầu sống tại khu vực Hoa Lư. Thông tin về hiện trạng và phân bố của Voọc quần đùi trắng tại đây đang cần được nghiên cứu thêm.

Các vấn đề về bảo tồn

Có khoảng 20.000 nhân khẩu đang sinh sống trong vùng đề xuất khu văn hóa lịch sử, toàn bộ là dân tộc Kinh (Đăng Xuân Tài, Giám đốc khu bảo tồn thiên nhiên Vân Long, 2003). Hoạt động kinh tế chủ yếu trong vùng là trồng lúa nước. Có tổng cộng 2042 ha đất nông nghiệp nằm trong khu vực tương đương với 36% tổng diện tích tự nhiên của vùng (Anon. 1995).

Theo Chi cục Kiểm lâm Ninh Bình (2000), mối đe dọa chính đến tính đa dạng sinh học của vùng là việc khai thác đá làm vật liệu xây dựng, săn bắn, thu hái củi trái phép, cháy rừng và chăn thả gia súc bừa bãi.

Các giá trị khác

Khu Văn hóa Lịch sử Hoa Lư có hàng loạt các giá trị lịch sử, văn hoá và du lịch. Dưới triều đại nhà Đinh vào thế kỷ X, Hoa Lư đã được chọn là kinh đô của Việt Nam, khu vực này sau đó vẫn tiếp tục là kinh đô dưới thời Tiền Lê. Có rất nhiều đền chùa ở khu vực này, chủ yếu là thời các vua của Việt Nam trong giai đoạn này. Có khá nhiều hang động ở khu vực trong đó có Tam Cốc, Bích Động. Một con sông chảy qua vùng Tam Cốc nên ta có thể đi thăm khu vực này bằng thuyền. Trên thực tế, Tam Cốc và các di tích lịch sử khác là

điểm thu hút du khách khá nổi tiếng, do vậy Khu Văn hóa Lịch sử Hoa Lư hàng năm thu hút đến vài chục ngàn du khách trong và ngoài nước.

Các dự án có liên quan

Giữa tháng 12 năm 1999 và tháng 05 năm 2000, Viện Điều tra Quy hoạch Rừng và Chi cục Kiểm lâm Ninh Bình đã tiến hành dự án điều tra và đánh giá khu hệ thực vật tại khu văn hóa lịch sử Hoa Lư. Mục tiêu của dự án này là cung cấp cơ sở khoa học để quản lý bền vững vùng. Dự án này do Đại sứ quán Phần Lan tài trợ (Anon. 2000).

Chương trình 661 Quốc gia hiện đang tài trợ các hoạt động liên quan đến lâm nghiệp tại khu vực.

Đánh giá nhu cầu bảo tồn

Nhu cầu bảo tồn chưa được đánh giá.

Kế hoạch quản lý

Khu vực chưa xây dựng được kế hoạch quản lý.

Sự phù hợp với các tiêu chí VCF

Hoa Lư hiện không phù hợp để được nhận tài trợ VCF do đây chỉ là khu văn hóa lịch sử.

| Tiêu chí         | Sự phù hợp                      |
|------------------|---------------------------------|
| A <sub>I</sub>   | NA1- Vùng đá vôi bắc Đông Dương |
| A <sub>II</sub>  |                                 |
| B <sub>I</sub>   | Đề xuất rừng đặc dụng           |
| B <sub>II</sub>  |                                 |
| B <sub>III</sub> | Thuộc sự quản lý của UBND tỉnh  |
| C <sub>I</sub>   | Ban quản lý đã thành lập        |
| C <sub>II</sub>  |                                 |

Thể hiện các nhu cầu xã hội

Chưa có báo cáo thể hiện nhu cầu xã hội.

| Tiêu chí | Sự phù hợp |
|----------|------------|
| A        |            |
| B        |            |
| C        |            |
| D        |            |

### Tài liệu tham khảo

Anon. (1995) "Investment plan for Hoa Lu Cultural and Historical Site, Ninh Binh province". Hanoi: North-western Sub-FIPI. In Vietnamese.

Anon. (2000) Research on the flora of Hoa Lu Historical, Cultural and Environmental Forest, Ninh Binh province. Hanoi: Forest Inventory and Planning Institute.

Campbell, L. (1999) The mysteries of Hoa Lu and Tam Coc. Vietnam Cultural Window 12: 26-27.

Hoang Quoc Chien (2000) Seeing the old light in a land of caves. Vietnam News 17 September 2000.

Nadler, T. (1996) "Report on the distribution and status of Delacour's Langur *Trachypithecus delacouri*, Francois' Langur *T. francoisi* and Golden-headed Langur *T. poliocephalus* in Vietnam". Zool. Garten N. F. 66(1): 1-12. In German.

Vietnam Banking Review (2000) Hoa Lu vestiges. Vietnam Banking Review 1-15 July 2000.

Vietnam News (2002) Spaniards lend helping hand to protect limestone karsts. Vietnam News 13 August 2002.

